

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 21807

гр. София, 20.06.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 168 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КАТЯ Н. ВЕЛИСЕЕВА

като разгледа докладваното от КАТЯ Н. ВЕЛИСЕЕВА Гражданско дело № 20231110112557 по описа за 2023 година

Постъпила е искова молба, с която А. В. Т. е предявил иск с правно основание чл. 30 ЗН против С. В. Т. и искове с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. и В. Р. П.

С разпореждане на съда от 03.05.2023 г. исковата молба е оставена без движение и на ищеца са дадени множество указания, включително и да изложи доводи за наличието на правен интерес от въведеното искане за прогласяване недействителността на сключените доброволни делби, предвид твърденията имотите да са останали в патримониума на ответника С. Т., както и при съобразяване на това, че възможността да се иска прогласяване на недействителност на разпоредителна сделка извършена от сънаследник извън делбен процес или по иск за собственост противоречи на защитната функция на нормата на чл. 76 ЗН установена в полза на сънаследника, който не е извършил разпореждането.

С молба от 09.05.2023 г. ищецът чрез своя процесуален представител е аргументирал наличието на правен интерес от предявяване на иска по чл. 76 ЗН за прогласяване недействителността на Договор за доброволна делба от 10.05.2005 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №21108/2005 г. против С. В. Т. и В. Р. П. с това, че в случай на установяване, че запазената му част от наследството на И... Р.а Т.а е накърнена, то чрез доброволната делба между В. Р. П. и С. В. Т. последният се е разпоредил с идеална част, която надхвърля приспадащите му се като по този начин се е разпоредил с идеална част, която не се пада в негов дял. Допълва, че съгласно ТР №7/2020 г. на ОСГТК, страните по договор, чиято недействителност се иска са задължителни другари, което обуславя правният му интерес от предявяване на иска с правно основание чл. 76 ЗН против В. Р. П..

В молбата ищецът се аргументира още че в случай на непредявяване на иск по чл. 76 ЗН по отношение и на двете доброволни делби, извършени с участието на С. В. Т. предявеният иск с правно основание чл. 30 ЗН би бил недопустим поради липса на правен интерес, тъй като ищецът няма да постигне промяна в своя патримониум.

Съобразявайки гореизложеното и данните по делото съдът намира, че изпълнявайки дадените от съда указания ищецът не доказва наличието на правен интерес от предявяването на иск с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. и В. Р. П. с искане за прогласяване недействителността на Договор за доброволна делба от 10.05.2005 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №21108/2005 г., сключен между С. В. Т. и В. Р. П..

Допустимостта на иска с правно основание чл. 76 ЗН е обусловена от наличието на възникнала между страните съсобственост от наследяване по отношение на съответния недвижим имот, което дори и при възстановяване на запазената част на ищеца няма да е налице, тъй като С. В. Т. е придобил собствените си идеални части от апартамент №36, находящ се в гр. София, ж.к. Христо Смирненски, бл. 28, ет. 8 чрез дарение. Разпоредбата касае акт на разпореждане, а в случая се твърди, че имотът е останал в патримониума на С.

В. Т., при което и В. Р. П. няма качеството приобретател по сделката. Действително правото да се иска прогласяване на относителна недействителност на разпореждане със сънаследствения имот, извършено от сънаследник може да се упражни като се предяви инцидентен, преюдициален, установителен иск или чрез възражение, но само от друг сънаследник неразпоредил се с дела си, каквото качество ищецът няма по отношение на апартамент №36. Нормата на чл. 76 ЗН има защитна функция установена именно от законодателя в полза на сънаследника, който не е извършил разпореждането, поради което интересът от предявяването на иск по чл. 76 ЗН е налице само в хода на производство по иск за делба или по иск за собственост, каквито в настоящото производство не са предявени. Превратното тълкуване и избирателното цитиране извън контекста на дадените с ТР №1 от 2004 г. на ОСГТ на ВКС разрешения от страна на ищеца не доказва правния му интерес от предявяване на иска с правно основание чл. 76 ЗН.

Твърденията, че ищецът по иск за възстановяване на запазена част няма друго средство за защита от последвалата доброволна делба от 10.05.2005 г., вписана в Служба по вписвания гр. София, под рег. №21108/2005 г., сключена между С. В. Т. и В. Р. П., в случай, че се установи надвишаване на разполагаемата част от страна на наследодателя, не могат да бъдат споделени, тъй като при накърнена запазената част, това с което е надвишена разполагаемата част следва да се върне в наследствената маса за разпределение между наследниците като връщането се осъществява според изискванията на чл. 36 ЗН.

Предвид това съдът намира, че доколкото липсата на правен интерес от предявяване на иск с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. и В. Р. П. е абсолютна процесуална пречка за надлежното упражняване на правото на иск, то исковата молба в тази част подлежи на връщане на основание чл. 130 ГПК като недопустима.

По отношение на предявения иск за прогласяване недействителността на Договор за доброволна делба от 13.05.2004 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №17627/2004 г., сключен между И... Р.а Т.а, С. В. Т. и А. В. Т. също следва да се посочи, че не се установява съсобствеността по отношение на апартамент №6, находящ се в гр. София, ж.к Красна поляна, бл. 14, вх. А, ет. 3 да е възникнала от наследяване, доколкото и общата наследодателка е страна по сделката. Ако тримата са съсобственици в качеството си на наследници на В. Серафимов Т., то това е неотнормено към твърденията на ищеца за правна промяна в патримониума му след възстановяване запазената част от наследството на И... Р.а Т.а. И тук следва да се посочи, че разпоредбата на чл. 76 ЗН касае акт на разпореждане, чиято недействителност може да се прогласи, а в случая се твърди, че имотът е останал в патримониума на С. В. Т.. Нормата на чл. 76 ЗН има защитна функция установена именно от законодателя в полза на сънаследника, който не е извършил разпореждането, поради което интересът от предявяването на иск по чл. 76 ЗН е налице само в хода на производство по иск за делба или по иск за собственост, каквито в настоящото производство не са предявени. Ищецът не доказва наличието на правен интерес от предявяването на този иск и твърдейки, че при възстановяване на запазената му част няма друго средство за защита от сключената доброволна делба от 13.05.2004 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №17627/2004 г., сключен между И... Р.а Т.а, С. В. Т. и А. В. Т., тъй като както се посочи по-горе връщането на това което над разполагаемата част се осъществява по правилата на чл. 36 ЗН. Предвид това съдът намира, че доколкото липсата на правен интерес от предявяване на иск с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. е абсолютна процесуална пречка за надлежното упражняване на правото на иск, то исковата молба в тази част подлежи на връщане на основание чл. 130 ГПК като недопустима.

Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА исковата молба вх. №64912/09.03.2023 г. на А. В. Т. ЕГН ***** в частта, с която е предявен иск с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. ЕГН ***** и В. Р.

П. за прогласяване недействителността на Договор за доброволна делба от 10.05.2005 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №21108/2005 г., сключен между С. В. Т. и В. Р. П. като недопустима.

ВРЪЩА искова молба вх. №64912/09.03.2023 г. на А. В. Т. ЕГН ***** в частта, с която е предявен иск с правно основание чл. 76 ЗН против С. В. Т. ЕГН ***** за прогласяване недействителността на Договор за доброволна делба от 13.05.2004 г., вписан в Служба по вписвания гр. София, под рег. №17627/2004 г., сключен между И... Р.а Т.а, С. В. Т. и А. В. Т. като недопустима.

Определението може да бъде обжалвано в едноседмичен срок от връчването му на ищеца с частна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____